

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1999

Utgiven i Helsingfors den 29 april 1999

Nr 537—538

INNEHÅLL

Nr	Sidan
537	Lag om ändring av utlänningslagen..... 1305
538	Förordning om ändring av utlänningsförfordningen 1313

Nr 537

Lag

om ändring av utlänningslagen

Given i Helsingfors den 22 april 1999

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i utlänningslagen av den 22 februari 1991 (378/1991), 26 § 3 mom., 32 § 4 mom., 35 § 1 mom. 4 och 5 punkten och 72 §,
av dessa lagrum 26 § 3 mom. sådant det lyder i lag 154/1995 och 32 § 4 mom. sådant det lyder i lag 1183/1997,
ändras 3 och 8 §, 12 § 7 mom., 13 § 3 och 5 mom., 18 §, 19 § 2 mom., 20 §, 25 § 1 mom. 2 punkten underpunkt b, 26 § 2 mom., rubriken för 5 kap., 30 § 1 mom., 31 §, 34 § 4 punkten, 35 § 1 mom. 2 och 3 punkten, 37—39 §, 40 § 1 mom., 41 § 2 mom., 44 § 3 mom., 47 § 2 mom., 53 a § 1 mom., 55, 57 och 59 § samt 62 § 1 mom. och 73 §,
av dessa lagrum 8 och 20 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 640/1993, 12 § 7 mom. sådant det lyder i lag 606/1997, 13 § 3 mom. och 19 § 2 mom. och 59 § sådana de lyder i nämnda lag 154/1995, 13 § 5 mom., 18 och 31 §, 35 § 1 mom. 3 punkten, 37 och 38 § och 47 § 2 mom., 53 § 1 mom. och 55 § sådana de lyder i lag 639/1993, 34 § 4 punkten, 57 § och 62 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1269/1997, 39 § sådan den lyder i nämnda lagar 639/1993, 154/1995 och 1269/1997, 40 § 1 mom. sådant det lyder delvis ändrat i nämnda lag 639/1993 och 73 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 154/1995, samt
fogas till lagen nya 1 a—1 c och 8 a §, till 13 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lagar 639/1993 och 154/1995, ett nytt 6 mom., till lagen nya 13 a och 18 b—18 d §, till 19 §, sådan den lyder i nämnda lag 154/1995, ett nytt 5 mom., till 25 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 640/1993, ett nytt 5 mom. och till lagen en ny 33 a § som följer:

1 a §

Förhållande till andra lagar

Vid behandlingen av ärenden som avses i denna lag iakttas lagen om förvaltningsförfarande (598/1982) om inte något annat bestäms särskilt i lag.

På ett förhör som polisen verkställer för

att utreda grunderna för asylansökan tillämpas lagen om förvaltningsförfarande, utan hinder av vad som bestäms i 1 § 2 mom. lagen om förvaltningsförfarande.

På polisens utredning av en asylsökandes identitet, inresa och resrutt tillämpas bestämmelserna om polisundersökning i polislagen (493/1995). På gränsbevakningsväsendets undersökningar för att utreda en asylsö-

RP 50/1998
FvUB 29/1998
RSv 297/1998

kandes identitet, inresa och resrutt tillämpas 47 § lagen om gränsbevakningsväsendet (320/1999).

1 b §

Allmänna mål

Statsrådet ställer upp de allmänna målen för Finlands invandrar- och flyktingpolitik.

1 c §

Tillämpning av lagen på minderåriga

I beslutsfattande som sker med stöd av denna lag och som gäller ett barn som är yngre än 18 år skall särskild uppmärksamhet fästas vid barnets bästa samt vid omständigheter som hänför sig till barnets utveckling och hälsa.

Innan beslut fattas i ett ärende som gäller ett barn som har fyllt 12 år skall barnet höras enligt 15 § lagen om förvaltningsförfarande, om hörandet inte är uppenbart onödigt. Barnets åsikter skall beaktas enligt dess ålder och utvecklingsnivå. Även ett yngre barn kan höras om barnet är så utvecklat att dess åsikter kan uppmärksammas.

3 §

Gränsövergångsställen

En utlänning får resa in i Finland och ut ur landet endast via ett gränsövergångsställe, om något annat inte följer av ett internationellt fördrag som är bindande för Finland.

En passkontrollmyndighet kan på det sätt som vederbörande ministerium närmare bestämmer bevilja tillstånd till inresa eller utresa också via något annat ställe än ett gränsövergångsställe.

8 §

Förutsättningar för inresa

Av en utlänning som kommer till Finland krävs det att

1) han har ett giltigt resedokument som berättigar till gränsövergång,

2) han har ett giltigt visum eller uppehållstillstånd, om inte något annat följer av ett internationellt fördrag som är bindande för Finland,

3) han vid behov presenterar dokument ur vilka framgår syftet med och förutsättningarna för den planerade vistelsen i landet och att han har tillräckliga medel för sin försörjning med beaktande av såväl den planerade vistelsens längd som återresan till utreselandet eller genomresan till ett sådant tredje land till vilket hans inresa är tryggad, eller att han lagligen förmår skaffa sig sådana medel,

4) inreseförbud inte har meddelats honom, och

5) han inte anses äventyra allmän ordning, säkerhet, folkhälsa eller Finlands internationella förbindelser.

Om grunderna för avvisning bestäms i 37 §.

Om visumfrihet föreskrivs genom förordning.

8 a §

Förutsättningarna för inresa för medborgare i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

När en medborgare i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet kommer till Finland krävs det att han uppvisar giltigt personbevis eller pass och att han inte anses äventyra allmän ordning och säkerhet eller folkhälsan.

Medborgare i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet behöver inte uppehållstillstånd om hans vistelse i landet varar högst tre månader. En arbetssökande medborgare i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet får även efter detta vistas i landet utan uppehållstillstånd under en skälig tid, om han fortfarande söker arbete och om han har faktiska möjligheter att få arbete.

12 §

Olika slags visum

I visumet antecknas hur många dagar visumet inom ramen för dess giltighetstid berättigar innehavaren att vistas i landet, samt i fråga om flergångsvisum dessutom det högsta antalet inresor till landet eller att visumet gäller för flera resor. Visum kan utfärdas att gälla högst till dess att passets giltighetstid utgår.

13 §

Visering

Den som kommer till Finland utan visum beviljas visum av utlänningsverket eller av passkontrollmyndigheten på inresestället på det sätt som föreskrivs närmare genom förordning.

Den lokala polisen kan förlänga den giltighetstid som antecknats i ett visum. Den giltighetstid som antecknats i ett visum får dock inte heller när den förlängts gå över visumets utgångsdatum och inte heller de maximitider som anges i 12 §.

Avslag på ansökan om visum meddelas skriftligen.

13 a §

Förutsättningar för visering

Visum kan beviljas om en utlänning uppfyller de förutsättningar för inresa till landet som anges i 8 § 1 mom. 1 och 3—5 punkten. Av den som ansöker om visum kan krävas en försäkring som beviljats av ett tillförlitligt och solitt bolag eller av en tillförlitlig och solid anstalt för täckande av kostnader för sjukdom och olycksfall såsom vederbörande ministerium närmare bestämmer, om inte något annat följer av bilaterala överenskommelser om social trygghet eller andra internationella fördrag som är bindande för Finland.

En utlänning som kommer till landet utan visum kan beviljas visum här, om han har vägande skäl för att han inte har skaffat visum innan han kom till landet.

18 §

Förutsättningarna för att bevilja en person som befinner sig utomlands uppehållstillstånd

Tidsbegränsat uppehållstillstånd får beviljas, om

1) utlänningen är av finsk härkomst eller har något annat band till Finland,

2) utlänningen kommer att studera vid en läroinrättning i Finland och hans försörjning är tryggad,

3) utlänningen kan beviljas arbetstillstånd

eller hans försörjning i Finland annars är tryggad,

4) vägande humanitära skäl talar för att tillstånd skall beviljas, eller om

5) något annat särskilt skäl talar för att tillstånd skall beviljas och utlänningens försörjning i Finland är tryggad.

18 b §

Familjemedlem

Som familjemedlem anses maken till en i Finland bosatt person samt ett ogift barn under 18 år vars vårdnadshavare är en i Finland bosatt person. Om den person som är bosatt i Finland är ett minderårigt barn, är hans vårdnadshavare familjemedlem.

Personer som fortlöpande lever i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden jämföras med makar. En förutsättning för detta är att de har bott tillsammans minst två år, utom om de har ett gemensamt barn.

Om familjemedlemmar till medborgare i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet bestäms i 16 § 4 mom. I fråga om familjemedlemmar till medborgare i stater som har tillträtt Europeiska sociala stadgan (FördrS 44/1991) gäller vad som avtalas i fördraget.

18 c §

Förutsättningar för att bevilja en person som befinner sig utomlands uppehållstillstånd på grund av familjeband

En familjemedlem till en i Finland bosatt utlänning som har fått uppehållstillstånd på grund av flyktingskap eller behov av skydd eller till en i Finland bosatt person som är finsk medborgare eller medborgare i något annat nordiskt land beviljas uppehållstillstånd, om det inte finns några på allmän ordning eller säkerhet grundade eller andra vägande skäl som talar emot beviljandet av uppehållstillstånd. Beviljande av uppehållstillstånd avgörs med beaktande av alla omständigheter i sin helhet som framgår av ärendet. Vid helhetsbedömningen skall också beaktas möjligheten för en person som redan lagligen är bosatt i Finland att återvända till sitt hemland eller till ett tredje land för att återföre sig med familjen, om familjeban-

den i sin helhet kan anses vara koncentrerade dit.

En familjemedlem till en annan utlänning med uppehållstillstånd av permanent karaktär eller permanent uppehållstillstånd än en sådan som avses i 1 mom. eller 18 a § 1 mom. kan beviljas uppehållstillstånd förutsatt att, utöver vad som bestäms i 1 mom., hans eller hennes försörjning är tryggad.

Upphållstillstånd kan beviljas en annan anhörig till en person som avses i 1 mom., om det är oskäligt att vägra uppehållstillstånd därför att personerna i fråga i Finland ämnar fortsätta leva i en sådan fast familjegemenskap som de tidigare levt i eller på grund av att den anhöriga är fullständigt beroende av den person som är bosatt i Finland. Dessutom förutsätts att det inte finns några på allmän ordning eller säkerhet grundade eller andra vägande skäl som talar emot beviljandet av uppehållstillstånd.

En familjemedlem till en person som tillfälligt vistas minst ett år i landet kan beviljas uppehållstillstånd om det inte finns några särskilda skäl att avvika från kravet på vistelsens längd. Dessutom förutsätts att familjemedlemmens försörjning är tryggad och att det inte finns några på allmän ordning eller säkerhet grundade eller andra vägande skäl som talar emot beviljandet av uppehållstillstånd.

En utlänning, som har beviljats uppehållstillstånd i Finland för inflyttning till landet, jämställs även om han ännu inte bor i landet med en person som vistas i Finland i sådana ärenden som avses i denna paragraf, om inte särskilda skäl talar emot detta.

18 d §

Förfarande vid ansökan om uppehållstillstånd på grund av familjeband

Upphållstillstånd på grund av familjeband kan utomlands sökas av en utlänning utan uppehållstillstånd (*sökande*). Ärendet kan likaså göras anhängigt av en sådan familjemedlem till sökanden som redan lagligen vistas i Finland.

När förutsättningarna för uppehållstillståndet utreds skall de parter som avses i 1 mom. höras. Sökanden kan åläggas att personligen infinna sig vid en finsk beskickning för att höras, om det inte med hänsyn till att ärendet har utretts skall anses vara obehövt.

Ärendet kan avgöras utan hinder av att sökanden inte personligen har infunnit sig för att höras eller av att han inte heller på något annat sätt har kunnat höras.

19 §

Beviljande av uppehållstillstånd i Finland

Utlänningsverket beviljar uppehållstillstånd av sådana vägande humanitära skäl som avses i 18 § 4 punkten och på grund av familjeband som avses i 18 c §. En person som kommer till landet inom ramen för Finlands flyktingkvot beviljas uppehållstillstånd av utlänningsverket.

Om beviljande av uppehållstillstånd på grund av behov av internationellt skydd bestäms i 5 kap.

20 §

Förutsättningarna för att bevilja en person som befinner sig i Finland uppehållstillstånd

Den som kommer till Finland utan uppehållstillstånd får beviljas tidsbegränsat uppehållstillstånd här, om

1) utlänningen har varit finsk medborgare eller om åtminstone den ena av hans föräldrar är eller har varit infödd finsk medborgare,

2) utlänningen redan före ankomsten till Finland har bott tillsammans med sin make som är bosatt i Finland eller fortgående har levat i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden med någon som är bosatt i Finland, eller om

3) det är uppenbart oskäligt att vägra uppehållstillstånd.

En i 16 § 4 mom. avsedd person som kommer till Finland utan uppehållstillstånd i annat syfte än som turist beviljas tidsbegränsat uppehållstillstånd.

Om beviljande av permanent uppehållstillstånd bestäms i 16 § 5 mom.

25 §

Utlänningar som är befriade från skyldigheten att ha arbetstillstånd

Arbetstillstånd krävs inte av en utlänning

2) som innehar ett tidsbegränsat uppehållstillstånd och som

b) är gift med en finsk medborgare eller med en i Finland bosatt utlänning som har permanent uppehållstillstånd eller fortgående lever i gemensamt hushåll med en sådan person under äktenskapsliknande förhållanden eller är under 18 år och ogift barn till en sådan person, eller

En utlänning som i egenskap av asylsökande har vistats i Finland tre månader får utföra arbete utan arbetstillstånd enligt vad som bestäms närmare av vederbörande ministerium.

26 §

Beviljande av arbetstillstånd

En utlänning som vistas i Finland beviljas arbetstillstånd av utlänningsverket eller av den lokala polisen i samband med uppehållstillståndet. En utlänning som vistas i landet och som har ett tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas arbetstillstånd av den lokala polisen. Innan arbetstillstånd beviljas skall utlåtande av arbetsmyndigheten inhämtas, om vederbörande ministerium inte bestämmer något annat.

5 kap.

Beviljande av internationellt skydd

30 §

Beviljande av asyl

En utlänning beviljas asyl och uppehållstillstånd, om han till följd av att han känner välgrundad fruktan för förföljelse på grund av sin ras, religion, nationalitet eller tillhörighet till en viss samhällsgrupp eller på grund av sin politiska uppfattning uppehåller sig utanför sitt hemland eller det land där han är stadigvarande bosatt, och om han på grund av sin fruktan inte vill begagna sig av detta lands skydd.

31 §

Behov av skydd

En utlänning som uppehåller sig i landet kan beviljas uppehållstillstånd på grund av behov av skydd om han i sitt hemland eller det land där han är stadigvarande bosatt hotas av dödsstraff, tortyr eller annan omänsklig behandling eller annan behandling som är kränkande för människovärdet, eller om han på grund av väpnad konflikt eller en miljökatastrof inte kan återvända dit.

33 a §

Tryggt asylland

Trygga asylländer är sådana stater som utan geografiska förbehåll har tillträtt konventionen angående flyktingars rättsliga ställning (FördrS 77/1968) och iakttar denna samt den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter (FördrS 8/1976) samt konventionen mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning (FördrS 60/1989).

34 §

Uppenbart ogrundad asylansökan

En asylansökan betraktas som uppenbart ogrundad om

4) sökanden kan sändas till en annan stat som enligt Dublinkonventionen är skyldig att pröva hans asylansökan.

35 §

Flyktingskap

Med flykting avses en utlänning som

2) har beviljats uppehållstillstånd som flykting inom ramen för Finlands flyktingkvot,

3) är familjemedlem till en utlänning som avses i 1 eller 2 punkten och har beviljats uppehållstillstånd på grund av familjeband, om han med hänsyn till omständigheterna skall betraktas som flykting.

37 §

Grunder för avvissning

En utlänning får avvisas, om

1) han eller hon inte uppfyller de förutsättningar för inresa till landet som anges i 8 §,

2) han eller hon inte har arbetstillstånd när sådant krävs,

3) han eller hon vid passkontrollen vägrar lämna nödvändiga upplysningar om sin identitet eller resa eller om han uppsåtligen lämnar oriktiga upplysningar om dem,

4) det med fog kan antas att han eller hon kommer att skaffa sig inkomster på ett oärligt sätt eller att sälja sexuella tjänster,

5) det på grund av ett utdömt frihetsstraff eller annars med fog kan antas att han eller hon i Finland eller i något annat nordiskt land kommer att begå ett brott för vilket föreskrivs strängare straff än ett års fängelse, eller om

6) det med hänsyn till hans eller hennes tidigare verksamhet eller annars med fog kan antas att han i Finland kommer att bedriva sabotage, spioneri, olaglig underrättelseverksamhet eller någon annan verksamhet som äventyrar Finlands förhållanden till en främmande stat.

Även en utlänning vars fortsatta vistelse i landet skulle kräva uppehållstillstånd, men som inte har beviljats ett sådant kan avvisas.

En utlänning vars rätt att uppehålla sig i landet grundar sig på fördraget om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet kan avvisas endast av skäl som grundar sig på allmän ordning och säkerhet samt folkhälsan.

38 §

Avvisning

Avvisning skall ske så snart det har varit möjligt att utreda att utlänningens inresa till eller vistelse i landet inte kan tillåtas. När avvisning prövas skall hänsyn tas till alla omständigheter och förhållanden i sin helhet som inverkar på saken. Sådana är åtminstone vistelsens längd, förhållandet mellan barn och förälder, familjeband och andra band till Finland.

Ingen får avvisas till ett område där han kan bli utsatt för sådan behandling som avses i 30 eller 31 § eller till ett område från

vilket han kan bli sänd till ett sådant område.

39 §

Beslut om avvissning

Beslut om avvissning fattas av en passkontrollmyndighet eller polisen enligt vederbörande ministeriums anvisningar. Om avvissningen sker med stöd av 37 § 2 mom. eller om utlänningen har ansökt om asyl i Finland, skall beslutet om avvissning dock fattas av utlänningsverket.

Om ett avvissningsärende har betydelse för tillämpningen av 37 § i andra liknande fall, kan passkontrollmyndigheten eller polisen föra ärendet till utlänningsverket. Utlänningsverket får också på eget initiativ ta upp ett avvissningsärende för avgörande.

Om den som skall avvisas har visum eller ett tidsbegränsat uppehållstillstånd som beviljats av en finsk beskickning och avvissningen sker på de grunder som anges i 37 § 1 mom., återkallas visumet eller uppehållstillståndet av den som beslutar om avvissningen.

Passkontrollmyndigheten eller polisen skall i de fall som nämns i 37 § 1 mom. fatta beslut om avvissning inom tre månader efter att utlänningen kommit till Finland. Utlänningsverket kan fatta beslut om avvissning i samband med avslag på en ansökan om asyl eller uppehållstillstånd.

40 §

Utvisningsgrunder

En utlänning som har haft uppehållstillstånd i landet får utvisas ur Finland om

1) han vistas i landet utan pass eller uppehållstillstånd, när ett sådant krävs,

2) han under en kort vistelse i landet har gjort sig oförmögen att ta hand om sig själv,

3) han har gjort sig skyldig till ett brott för vilket föreskrivs ett års fängelse eller ett strängare straff, eller om han upprepade gånger har gjort sig skyldig till brott,

4) han genom sitt uppträdande har visat att han är farlig för andras säkerhet, eller om

5) han har bedrivit, eller det med hänsyn till hans tidigare verksamhet eller annars med fog kan antas att han börjar bedriva sabotage, spioneri, olaglig underrättelseverksamhet eller någon annan verksamhet som

äventyrar Finlands förhållanden till en främmande stat.

41 §

Utvisning

Ingen får utvisas till ett område där han kan bli utsatt för sådan behandling som avses i 30 eller 31 § eller till ett område från vilket han kan bli sänd till ett sådant område.

44 §

Återtransport och särskilda kostnader

Om en utlänning har lämnat ett fartyg och stannat i land utan sådant pass, visum eller uppehållstillstånd som krävs, är fartygets befälhavare samt redaren och den expeditionsrörelse som redaren har anlitat skyldiga att solidariskt ersätta statens kostnader för utlänningens vistelse här och för avvisningen.

47 §

Beslut om förvar

En utlänning som har tagits i förvar skall så snart som möjligt sändas till en plats som särskilt är avsedd för ändamålet. I fråga om behandlingen av dem som har tagits i förvar gäller i tillämpliga delar vad som bestäms om behandling av rannsakningsfångar.

53 a §

Upptagande av signalement

En polisman och en passkontrollant får för identifiering och registrering ta fingeravtryck, fotografier samt andra signalement på en utlänning

- 1) som har ansökt om asyl,
- 2) som har ansökt om uppehållstillstånd på grund av familjeband,
- 3) som enligt beslut skall avvisas eller utvisas, eller
- 4) vars identitet är oklar.

55 §

*Överklagande av beslut av
passkontrollmyndighet eller polisen*

En utlänning som är missnöjd med en passkontrollmyndighets eller polisens beslut med stöd av denna lag i något annat ärende än ett visumärende får anföra besvär över beslutet hos länsrätten på den grunden att beslutet strider mot lag. På besvär tillämpas förvaltningsprocesslagen (586/1996) dock så att besvärstiden är 14 dagar från delfäendet av beslutet. Länsrättens beslut får inte överklagas genom besvär.

57 §

Överklagande av utlänningsverkets beslut

Utlänningsverkets beslut med stöd av denna lag i ett annat ärende än ett sådant som avses i 2 mom. eller 13 § 3 mom. i denna lag får på den grunden att beslutet strider mot lag överklagas hos länsrätten enligt förvaltningsprocesslagen.

En utlänning som är missnöjd med utlänningsverkets beslut om asyl, om uppehållstillstånd som på grund av behov av skydd beviljas den asylsökande eller om när flyktingskap upphör eller utlänningsverkets beslut om avvisning av asylsökande i annat fall än det som avses i 34 a § får på den grunden att beslutet strider mot lag anföra besvär hos länsrätten i Nylands län enligt förvaltningsprocesslagen.

Besvär får dock inte anföras över ett beslut genom vilket ett visum eller ett uppehållstillstånd har återkallats innan utlänningen kommit till Finland. Besvär får inte heller anföras över ett beslut genom vilket det konstaterats att ärendet förfaller på grund av att sökanden har återtagit sin ansökan eller sannolikt lämnat Finland.

I ett sådant beslut av länsrätten som avses i 1 och 2 mom. får ändring sökas endast om högsta förvaltningsdomstolen meddelar besvärstillstånd. Tillstånd kan meddelas endast om det med avseende på lagens tillämpning i andra liknande fall eller med hänsyn till en enhetlig rättstillämpning är av vikt att ärendet prövas av högsta förvaltningsdomstolen eller om det finns något annat vägande skäl att meddela tillstånd.

59 §

Besvärсанvisning

Besvärсанvisning skall fogas till ett beslut över vilket besvär kan anföras.

62 §

Möjligheterna att verkställa vissa beslut

Ett beslut om avvisning som fattats med stöd av 37 § får verkställas utan hinder av att ändring i beslutet har sökts. Utlänningsverkets beslut om avvisning av en asylsökande får dock inte verkställas förrän ärendet har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut. Besvär över länsrättens beslut om avvisning av en asylsökande och länsrättens

beslut om utvisning uppskjuter verkställigheten av beslutet tills ärendet har avgjorts.

73 §

Tillsyn

Utlänningsverket och polisen övervakar att denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas. Utöver gränsbevakningsväsendet övervakar också tullmyndigheterna i egenskap av passkontrollmyndighet att bestämmelserna om utlänningars inresa och utresa iakttas. Dessutom övervakar arbetsmyndigheten att gällande bestämmelser om utlänningars arbete iakttas.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1999.

Helsingfors den 22 april 1999

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Inrikesminister *Kari Häkämies*

Nr 538

Förordning om ändring av utlänningsförordningen

Given i Helsingfors den 22 april 1999

På föredragning av inrikesministern
upphävs i utlänningsförordningen av den 18 februari 1994 (142/1994) 14 § 4 mom. och 16 § 3 mom,

ändras 6 § 1 mom., 8 och 9 §, 14 § 3 mom., 15 § 1 mom. 7 punkten, 16 § 2 mom., 17 § 4 mom., 18 § 2 och 3 mom., 20 § 1 och 2 mom., 23 §, 24 § 1 mom., rubriken för 34 § och 34 § 3 mom. samt bilagan till förordningen,

av dessa lagrum 6 § 1 mom. och 8 § sådana de lyder i förordning 222/1995, 23 § sådan den lyder i förordning 1/1996, 24 § 1 mom. och bilagan sådana de lyder i förordning 607/1997, samt

fogas till förordningen nya 8 a och 8 b § samt till 32 § ett nytt 2 mom. som följer:

6 §

Tillfälligt omhändertagande av pass

En utlännings pass kan, utöver vad som nämns i 45 § 2 mom. utlänningslagen (378/1991), tillfälligt omhändertas av utlänningsverket, passkontrollören, polisen eller en finsk beskickning

1) för behandling av ett ärende som gäller visering, arbetstillstånd, uppehållstillstånd, främlingspass eller resedokument,

2) för behandling av asylansökan,

3) för övervakning av utresa ur landet,

4) för beredning och verkställighet av utvisning eller avvisning av utlänningen,

5) då detta förutsätts av andra särskilt viktiga skäl.

8 §

Ansökan om uppehållstillstånd på grund av familjeband

En sådan ansökan om uppehållstillstånd

som med stöd av 18 c § utlänningslagen görs utomlands skall lämnas till en finsk beskickning. Beskickningen skickar ansökningshandlingarna jämte sitt utlåtande till utlänningsverket för avgörande av ärendet. Om en sådan familjemedlem som avses i 18 b eller 18 c § utlänningslagen och som lagligen vistas i Finland skall höras personligen, skickar utlänningsverket handlingarna till den lokala polisen, som hör familjemedlemmen och därefter skickar handlingarna jämte sitt utlåtande till utlänningsverket. I övriga fall hör utlänningsverket den person som befinner sig i Finland skriftligen.

Om en familjemedlem som lagligen vistas i Finland vill göra ärendet anhängigt i enlighet med 18 d § 1 mom. utlänningslagen, skall han eller hon lämna en ansökan om uppehållstillstånd för sin familjemedlem till den lokala polisen, som skickar handlingarna jämte sitt utlåtande till utlänningsverket. Utlänningsverket kan begära att beskickningen hör sökanden utomlands.

För delgivning av beslutet underrättar utlänningsverket den lokala polisen om beslutet och för delgivning av beslutet utomlands

den finska beskickningen. Utlänningsverket underrättar även den sociala myndigheten i vederbörande kommun, i de fall då sökanden har beviljats uppehållstillstånd på grund av flyktingskap eller behov av skydd.

8 a §

Utlåtanden om ansökan om uppehållstillstånd på grund av familjeband

Utlänningsverket eller den lokala polisen kan begära utlåtande om en ansökan om uppehållstillstånd på grund av familjeband av den sociala myndigheten på hemorten för den familjemedlem som lagligen vistas i Finland. Utlåtande kan begäras om de sociala förhållandena eller hälsotillståndet för den familjemedlem som vistas i Finland, om han eller hon är en minderårig som kommit till Finland utan vårdnadshavare eller om sökanden är en familjemedlem som inte hör till kärnfamiljen eller om det finns andra vägande skäl att begära utlåtande.

8 b §

Utredning om familjemedlemmens utkomst

En person som med stöd av 18 c § 2 eller 4 mom. utlänningslagen ansöker om uppehållstillstånd på grund av familjeband skall förete en utredning som visar att hans eller hennes utkomst i Finland tryggas av personen själv eller hans eller hennes familjemedlem som vistas i Finland. Utlänningsverket kan begära att sökanden lämnar in en utredning, såsom ett av arbetsgivaren utfärdat intyg över den i Finland bosatta familjemedlemmens arbetsförhållande eller lön eller ett beskattningsintyg över dennes beskattningsbara inkomst och förmögenhet, om det har uppgetts att den i Finland bosatta familjemedlemmen sörjer för sökandens utkomst.

9 §

Visum

Den som beviljar ett visum skall i visumet göra en sådan anteckning som beskriver syftet med vistelsen i enlighet med den tabell som utgör bilaga till denna förordning. Ett

visum som antecknats i ett pass som är gemensamt för flera familjemedlemmar gäller inte utan särskild anteckning make och barn.

14 §

Tidsbegränsat uppehållstillstånd

Den som beviljar ett tidsbegränsat uppehållstillstånd skall i uppehållstillståndet göra en sådan anteckning som beskriver syftet med vistelsen i enlighet med den tabell som utgör bilaga till denna förordning.

15 §

Permanent uppehållstillstånd

Permanent uppehållstillstånd beviljas inte, om grunden för utlänningsens uppehåll är

7) arbete i en uppgift eller befattning för vilken enligt 18 § 2 mom. 3—5 punkten eller 18 § 3 mom. inte krävs arbetstillstånd, eller

16 §

Arbetstillstånd och undantag som gäller dess giltighetstid

Arbetstillstånd kan beviljas för kortare tid än ett år på ansökan eller då det är fråga om

1) ett tillfälligt ökat behov av arbetskraft vid ett enskilt företag eller ett tidsbegränsat projekt,

2) ett säsongartat arbete eller

3) ett arbete för vilket arbetstillstånd enligt arbetsministeriets beslut beviljas endast för viss tid.

17 §

Begränsningar i arbetstillstånd

Vederbörande ministerium meddelar anvisningar om anteckningar i arbetstillstånd.

18 §

Utlänningar som är befriade från skyldigheten att ha arbetstillstånd

— — — — —
Förutom de utlänningar som nämns i 25 § utlänningslagen krävs inte arbetstillstånd av en utlänning som

- 1) idkar en näring,
- 2) idkar gårdsbruk på en lägenhet till vars ägande eller besittning han har förvärvat rätt enligt vad som bestäms särskilt,
- 3) utför arbete på grund av vilket utrikesministeriet har beviljat uppehållstillstånd,
- 4) är sjöman och har anställts på ett finskt fartyg någon annanstans än i Finland, om det fartyg på vilket han tjänstgör huvudsakligen går i trafik mellan utländska hamnar, eller
- 5) fullgör uppgifter vilka hänför sig till bilateralt eller multilateralt samarbete mellan stater.

Arbetsministeriet meddelar närmare föreskrifter om när arbetstillstånd inte krävs av en utlänning som

- 1) arbetar för en utländsk arbetsgivares räkning i Finland,
- 2) tillfälligt verkar som gästföreläsare, lärare eller den som på annat sätt utför eller utarbetar en skriftlig eller muntlig framställning, som utövande konstnär eller som idrottsman eller
- 3) deltar i ett officiellt eller av organisationer anordnat internationellt program för utbyte av stipendiater, studenter eller ungdomar.

20 §

Beviljande av arbetstillstånd i Finland

Arbetskraftsbyrån avger utlåtande om ansökan om arbetstillstånd till utlänningsverket eller den lokala polisen om utlänningen också ansöker om uppehållstillstånd. Utlåtande om arbetstillstånd begärs inte om sökanden inte beviljas uppehållstillstånd.

Arbetsministeriet meddelar närmare föreskrifter om när personer som beviljats uppehållstillstånd på andra grunder än arbetstillståndsprövning kan beviljas arbetstillstånd utan att utlåtande begärs av Arbetskraftsbyrån.

23 §

Utredning och prövning av ett ärende i vissa fall

Vid utredningen av förutsättningarna för en utlännings inresa till eller vistelse i landet eller beviljande av arbetstillstånd eller vid beredningen av avvisning eller utvisning utför polisen vid behov en prövning. Polisen kan utföra en prövning även vid en finsk beskickning i enlighet med vad vederbörande ministerier särskilt avtalar.

Om prövning som med stöd av utlänningslagen utförs av gränsbevakningsväsendet bestäms i 47 § lagen om gränsbevakningsväsendet (320/1999).

Utlänningsverket kan utreda förutsättningarna för beviljande av uppehållstillstånd med stöd av 18 a eller 18 c § utlänningslagen vid en finsk beskickning i enlighet med vad vederbörande ministerier särskilt avtalar.

24 §

Genomresande

För genomresa via internationellt flygplatsområde skall en utlänning som är medborgare i en stat som nämns i bilaga 2 till denna förordning ha visum för flygplats-transitering om inte något annat föreskrivs av vederbörande ministerium. Av andra utlänningar krävs inte ett sådant visum för genomresa.

32 §

Delgivning och verkställighet

— — — — —
Utomlands kan en finsk beskickning verkställa delgivningen av beslut som har fattats med stöd av utlänningslagen och som gäller ansökan om uppehållstillstånd på grund av familjeband. Om beslutet är positivt, antecknar beskickningen uppehållstillståndet på sökandens resedokument.

34 §

Närmare föreskrifter och anvisningar

— — — — —
Arbetsministeriet meddelar närmare före-

skrifter och anvisningar om tillämpningen av denna förordning till den del den gäller sådant avgivande av utlåtande om ansökan om arbetstillstånd som ankommer på arbetsmyndigheterna. Arbetsministeriet meddelar närmare föreskrifter om den arbetsmyndighet

som övervakar bestämmelserna om arbete i utlänningslagen. _____

Denna förordning träder i kraft den 1 maj 1999.

Helsingfors den 22 april 1999

Republikens President
MARTTI AHTISAARI

Inrikesminister *Kari Häkämies*

**BOKSTAV- OCH SIFFERKOMBINATION SOM BETECKNAR VISTESENS
NATUR (STATUS) I UPPEHÅLLSTILLSTÅND OCH VISUM****GRUPP A**

Till denna grupp hör personer som beviljats tillstånd till vistelse av permanent karaktär i landet. Efter att en sådan person har vistats i landet två år utan avbrott med status A kan han eller hon beviljas permanent uppehållstillstånd.

- A.1 Uppehållstillståndet har beviljats på grund av finsk härkomst eller något annat band till Finland.
- A.2 Uppehållstillståndet har beviljats på grund av ett sådant behov av yrkeskunnig arbetskraft som uppskattas bli långvarigt.
- A.3 Personen har beviljats asyl (UtlL 30 §), uppehållstillstånd på grund av behov av skydd (UtlL 31 §), uppehållstillstånd inom ramen för flyktingkvoten eller uppehållstillstånd på grund av andra vägande humanitära skäl (UtlL 18 § 1 mom. 4 punkten).
- A.4 Andra än ovan avsedda personer vars vistelse i landet är av permanent karaktär.
- A.5 En familjemedlem till en person som hör till grupp A eller till en finsk medborgare då uppehållstillståndet har beviljats enbart på grund av att hans eller hennes familjemedlem vistas i landet.

GRUPP B

Till denna grupp hör personer som beviljats tillstånd till tidsbegränsad vistelse. På grund av syftet med vistelsen beviljas de inte permanent uppehållstillstånd efter att ha vistats i landet två år utan avbrott med ett tillstånd med status B.

- B.1 Uppehållstillståndet har beviljats för arbete, näringsidkande eller yrkesutövning.

Arbetstagare samt näringsidkare och yrkesutövare som har vistats i landet två år utan avbrott med ett tillstånd med status B.1 överförs till grupp A.2 om näringsverksamheten, yrkesutövningen eller arbetet fortsätter.
- B.2 Uppehållstillståndet har beviljats för studier.
- B.3 Personen vistas eller arbetar tillfälligt i landet.
- B.4 En familjemedlem till en person som hör till grupp B då uppehållstillståndet har beviljats enbart på grund av att hans eller hennes familjemedlem vistas i landet.

GRUPP D

Till denna grupp hör personer som inte kan sändas tillbaka till sitt hemland tillfälligt. På grund av syftet med vistelsen beviljas de inte permanent uppehållstillstånd efter att ha vistats i landet två år utan avbrott med ett tillstånd med status D.

- D.1 Uppehållstillståndet har beviljats för tidsbegränsad vistelse i landet, eftersom perso-

nen inte kan avvisas eller utvisas på grund av situationen i hem- eller vistelsestaten eller på grund av att myndigheterna i staten i fråga förhåller sig negativt till att ta emot honom eller henne.

Om förutsättningar för beviljande av uppehållstillstånd alltså föreligger efter att personen har vistats i landet två år utan avbrott, kan ett nytt uppehållstillstånd med status A.4 beviljas.

- D.2 En familjemedlem till en person som hör till denna grupp då uppehållstillståndet har beviljats enbart på grund av att hans eller hennes familjemedlem vistas i landet. Denna status används enbart för familjemedlemmar som redan vistas i landet.

GRUPP F

Till denna grupp hör personer som har anlänt till landet för att vistas här en kort tid (högst tre månader) och som har beviljats visum.

- F.1 Turister.
- F.2 Representer för affärsliv, kultur, vetenskap och konst.
- F.3 Deltagare i internationella sammankomster.
- F.4 Personer som deltar i inträdesförhör till läroinrättningar.
- F.5 Personer som med stöd av 18 § utlänningsförordningen eller arbetsministeriets föreskrift M 1/96 är befriade från skyldigheten att ha arbetstillstånd.
- F.6 Andra personer som kommer till landet för högst tre månader.

Stater, vars medborgare skall ha visum för flygplatstransitering:

Afghanistan
Bangladesh
Eritrea
Etiopien
Ghana
Irak
Iran
Nigeria
Pakistan
Somalia
Sri Lanka
Zaire

FÖRFS/ELEKTRONISK VERSION

Nr 537—538, 2 ark

HUVUDREDAKTÖR JARI LINHALA
OY EDITA AB, HELSINGFORS 1999